

Ældrerådet Årsberetning 2020

Forord

Da vi i december måned 2019 så frem mod 2020, var der ingen af os der på nogen måde havde forestillet os, hvad det nye år ville bringe. Knap var vi kommet ind i januar, før de første meldinger om en ny influenzatype Covid-19 løb ind over landet, og det begyndte at gå op for os, hvad den verdensomspændende pandemi ville betyde for os i Danmark og specielt for landets ældste borgere.

Det har især været hårdt for de ældre på kommunens plejecentre, hvor besøgsrestriktioner har gjort livet trist og ensomt for mange, men Ældrerådet har samtidig oplevet et helt fantastisk engagement og stor opfindsomhed fra personalet på plejecentrene, der har gjort alt for at skabe en indholdsrig og positiv hverdag for beboerne i Coronatiden – Tusind tak for jeres store indsats!

I denne tid har der mere end nogen siden været behov for, at ældre uden teknisk viden hjælpes i gang med at bruge telefon eller endnu bedre får hjælp til at få kontakt med deres pårørende via Skype, så den ældre kan se og tale med sine kære på en skærm. Det er ikke det samme som at mødes, men trods alt meget bedre end slet ikke at se og tale med hinanden.

Den øgede smittefare har også sat sit præg på Ældrerådets arbejde i 2020. Flere af Ældrerådets møder har været ændret til Skype-møder, møder i Kontaktpersonordningen ude på plejecentrene har været aflyst eller ændret til telefonsamtaler, informationsmøderne for nye 75-årige er aflyste og Ældrerådet har været nødt til at begrænse sin kontakt med ældreklubber, aktivitetscentre og andre i deres "bagland" - Det har ikke været let!

Nu ser vi frem mod 2021, og her vil Ældrerådets valg være ét af de større omdrejningspunkter. Ældrerådet vælges for en 4-årig periode, og det fungerende Ældreråd sidder til udgangen af 2021. Valget forventes afholdt til november, og alle borgere der er fyldt 60 år på valgdagen har stemmeret og kan stille op som kandidat til Ældrerådet.

Det er mit håb, at der er mange kandidater, der vil stille op, så det bliver muligt at få valgt et Ældreråd, der har sit "bagland" i et bredt udsnit af vores kommune, og dermed har et nuanceret billede af de ældres forhold i hele Frederikshavn Kommune fra nord til syd, og fra land til by.

Tak for det positive samarbejde med forvaltning, udvalg og andre såvel interne som eksterne samarbejdspartnere i 2020.

Hanne Andersen,

Formand for Ældrerådet

Ældrepolitiske sager til høring

I 2020 har Ældrerådet afholdt 12 møder fordelt på året og har afgivet høringssvar i 23 sager:

- Beslutning om øget antal plejeboliger
- Udlejning af ældreboliger i Ravnhøj og Hulsig
- Beslutning om udlejning af ældreboliger i Aalbæk
- Beslutning om fremtidig drift af madserviceområdet
- Beslutning om fremtiden for det kommunale køkken i Skagen
- Sammenlægning af Ankermedet, Dybvad Ældrecenter og Kastaniegården til én afdeling (i Fr-havn Boligforening)
- Godkendelse af udbudsmateriale vedr. elektroniske låse
- Udbud vedr. tilsyn på plejecentre 2020
- Høring af praksisplan for kiropraktik
- Beslutningsoplæg vedr. udbud på madservice 2020
- Forslag til delvis udmøntning af besparelser på hjælpemidler
- Socialudvalget Budget 2021 administrativt budgetoplæg
- Godkendelse af permanent mulighed for indkald af social- og sundhedsassistent suppleret med sygelejevaglig bagvagt (på Kastaniegården)
- Høring af praksisplan for fysioterapi 2020-2023
- Ændring af kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg
- Høring af praksisplan for almen praksis
- Permanent godkendelse af dagtilbud til hjemmeboende borgere med plejkrævende svær demens
- Godkendelse af udbudsmateriale - udbud på madservice 2020
- Forlængelse af kontrakt – Depotdriften
- Godkendelse af forlænget projektperiode for "Bedre bemandingsindsatser"
- Godkendelse af tilsynspolitik for hjemmepleje 2021
- Udvidet helbrestillæg – indgåelse af prisaftale 1. januar 2021 – 31. december 2024
- Forslag til anvendelse af midler til kvalitetsløft på ældre- og handicapområdet

Ældrerådet sætter fokus på ældres vilkår

MÆRKESAGER

Ældrerådet kan rejse spørgsmål over for de politiske udvalg, og har taget flere problematikker op i årets løb. Det har bl.a. været:

1. Brandsikring af pleje- og ældreboliger

I 2018 blev der lavet en undersøgelse af brandsikkerheden i samtlige kommuner. Undersøgelsen viste, at Frederikshavn Kommune i hovedtræk har styr på brandsikkerheden. I flere bygninger er brandsikkerheden højere end reglerne tilskriver, og i de resterende bygninger leves der op til de regler og love, der var gældende på bygningens opførelstidspunkt, dog har der enkelte steder været givet dispensationer af Brandmyndigheden.

Bygninger, der skulle have særlig opmærksomhed, var Dybvad Ældrecenter, Østervrå Ældrecenter, Rosengården i Sæby samt Ingeborgvej i Frederikshavn.

Ældrerådet har fulgt udviklingen på området og har flere gange spurgt ind til status på forbedring af brandsikkerheden på de 4 steder.

Primo juni 2020 var man i gang med ekstra brandsikring på Rosengården samt i Dybvad og Østervrå, men pga. Corona-besøgsrestriktioner på plejecentrene standsede det håndværksmæssige arbejde.

Medio oktober 2020 er brandsikringen færdig på Rosengården og man er fortsat i gang på Dybvad Ældrecenter og på Østervrå Ældrecenter.

Ældrerådet vil fortsat følge udviklingen på området og forventer, at man snarest kan få gennemført de sidste forbedringer og dermed afvikle dispensationerne.

2. Udvikling af rehabiliteringscenter Kastaniegården

Ældrerådet ser positivt på, at Kastaniegården er blevet lagt ind under Frederikshavn Boligforenings regi, og håber at dette vil medføre flere midler til renovering.

Ældrerådet følger udviklingen på området.

3. Kollektiv Trafik – Flextur

Ældrerådet ser med stor bekymring på, at Kultur- og Fritidsudvalget har vedtaget, at taksten for flexkørsel fra 1. januar 2021 skal stige fra 5,50 kr/km til 8,50 kr/km uden for Frederikshavn by.

Da 86% af flexturene foregår uden for Frederikshavn by, og der i øvrigt er dårlig busdækning i flere områder, vil udgiftsstigningen få stor betydning for den svageste del af befolkningen – herunder den stadig voksende gruppe af ældre borgere i kommunen.

Ældrerådet følger udviklingen på området.

4. Mulighed for ”skærmbesøg” som alternativ til almindeligt forebyggende besøg

Ældrerådet har foreslået, at man overvejer brug af skærmbesøg via PC til de 65 til 70 årige. Det skal være frivilligt for borgeren, om man stadig ønsker et fysisk besøg.

En stor andel af de ældre i denne aldersgruppe er friske ældre, der er vant til at anvende PC. Formålet er at frigøre mere tid til hjemmebesøg ved de ældre, der har mest brug for det.

Ældrerådet er ultimo 2020 blevet gjort opmærksom på, at der rent lovgivningsmæssigt ikke er mulighed for at tilbyde skærmbesøg som alternativ.

Ældrerådet vil fortsat følge området og forventer, at man vil afsøge mulighederne for at kunne tilbyde skærmbesøg.

Kontakt til plejeboligområdet

Ældrerådet følger rapporterne fra tilsyn i kommunens plejeboliger. Tilsynene omhandler:

- Et årligt uanmeldt kommunalt tilsyn
- Sundhedsfaglige tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed
- Ældretilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Er en 4-årig forsøgsordning, der udspringer af SATS-puljen for 2018-21
- Intern audits på plejecentrene, udført af plejecenterlederne

Ældrerådet besluttede ved udgangen af 2019, at man i 2020 vil tage ud på aktivitetscentre for at få input til, hvad der er vigtigt, at Ældrerådet tager op over for de politiske udvalg.

Der blev planlagt 5 arrangementer hen over foråret og efteråret, hvor ældrerådet skulle deltage. Det var aktiviteter såsom:

- Arrangement i Aktivitetscenter Bangsbo, Frederikshavn, den 30. januar med besøg af Mandskoret. Ældrerådet orienterede om ældrerådsarbejdet og fik dialog i gang om, hvad der er vigtigt for ældre i Frederikshavn Kommune
- Tarteletfest på Rådhuscentret, Frederikshavn, den 16. marts. Blev aflyst 4 dage før arrangementet pga. Covid-19 smittefare.

De øvrige 3 arrangementer der skulle afholdes på henholdsvis Aktivitetscenter Sæby, Aktivitetscenter Dybvad og Aktivitetscenter Østervrå blev alle udsat pga. Covid-19 smittefare. Ældrerådet håber, at man kan genoptage dialogen med aktivitetscentrenes brugere i 2021.

Kontaktpersonordning med plejecentrene

I "Kontaktpersonordningen" er der tilknyttet ét ældrerådsmedlem til det enkelte plejecenter.

Ordningen er evalueret i 2017, hvor det blev vedtaget, at fastholde de halvårslige møder på plejecentrene, samt at udvide ordningen med ét årligt fællesmøde for samtlige plejecenterledere og Ældrerådet.

På grund af Covid-19 smittefare, har det ikke været muligt at afholde det årlige fællesmøde i 2020, lige som mange af de planlagte møder på det enkelte plejecenter er blevet aflyste eller ændret til "telefonmøder".

Emnerne man har berørt, har primært været, hvordan plejecentrene har håndteret de mange besøgsrestriktioner pga. Covid-19 smittefare, og hvordan personalet har forsøgt at skabe en indholdsrig hverdag for beboerne på trods af restriktionerne.

Kommunale arbejdsgrupper og udvalg

Ældrerådet har i 2020 været repræsenteret i arbejdsgrupper vedr.:

- Følgegruppe til projekt "Styrk fællesskabet"
- Følgegruppe til "Fælles indsats mod ensomhed blandt ældre i Skagen"
- Arbejdsgruppe vedr. GPS til hjemmeboende borgere

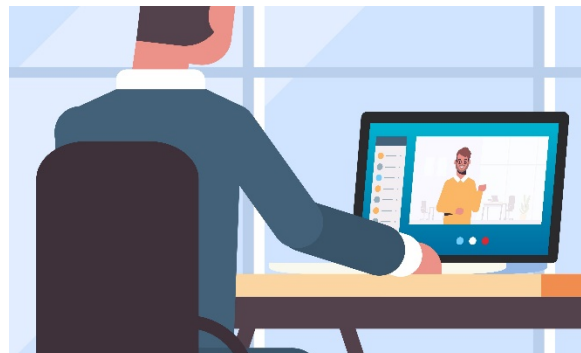
Ældrerådet er endvidere repræsenteret i kommunens Sundhedspanel.

Øvrige møder og konferencer

Ældrerådet, eller repræsentanter herfra, har ud over den ordinære mødeaktivitet deltaget i:

- Møde i Regionsældrerådet 18-02-2020
- Ekstern følgegruppe "Styrk Fællesskabet" 26-02-2020
- Temadage om "Samarbejdsrelationer og forebyggelse" afholdt af Danske Ældreråd 11-03-2020 i Aalborg
- Møde i Regionsældrerådet 26-06-2020
- Dialogmøde med Socialudvalget 02-09-2020
- Møde i Regionsældrerådet 03-09-2020

- Informationsmøde afholdt af NT 03-09-2020 om ændring af kollektiv trafik i Fr-havn kommune
- Temadag om "Valg til Ældreråd" afholdt af Danske Ældreråd 08-10-2020 i Åbybro
- Dialogmøde med Sundhedsudvalget 19-10-2020, Skypemøde
- Budgetorientering Socialudvalget 22-10-2020, Skypemøde

Fokus- og udviklingspunkter i 2020

Status på de ældrepolitiske områder, som Ældrerådet har haft særlig fokus på i 2020:

Rekruttering og fastholdelse af kvalificeret personale på ældreområdet

Alle undersøgelser viser, at der i løbet af få år vil være stor mangel på uddannet personale inden for ældreområdet. Allerede nu er det problematisk, at 20% af plejepersonalet er ufaglært. Man er nødt til at bruge ufaglært personale, da man ikke kan få tilstrækkeligt med uddannet personale.

Det er Ældrerådets indtryk, at man i langt de fleste tilfælde udelukkende tilbyder plejepersonalet deltidsstillinger. Da mange unge er økonomisk afhængige af at have en fuldtidsstilling, kan de mange stillinger med færre timer få de unge til at vælge SOSU-uddannelsen fra. Derfor appellerer Ældrerådet til, at der indgås aftale med plejepersonalet, så deltidsansatte får adgang til en fuldtidsstilling eller i det mindste et højere timetal.

Ældrerådet ser med stor tilfredshed, at SOSU Nord har oprettet en mulighed for at uddanne sig til Social- og Sundhedshjælper/assistent på Handelsskolen i Frederikshavn. – Det betyder rigtig meget, at man nu kan tilbyde uddannelsen lokalt,

og søgningen har været stor, så det er meget positivt!

Ældrerådet følger udviklingen tæt.

Digitalisering

Ældrerådet mener, at der ved indførelse af teknologiske løsninger inden for plejeområdet også skal sættes fokus på de menneskelige omkostninger, så dette element altid er med i overvejelserne. Digitalisering kan have to sider. På den ene side kan det hjælpe borgeren til at kunne klare sig selv uden besøg fra hjemmeplejen, mens det samtidig kan skabe øget ensomhed og utryghed.

Plejeboligområdet

Socialudvalget besluttede i forbindelse med Plejeboliganalysen i 2018, at der skulle arbejdes videre med at afdække det fremtidige behov for pleje- ældre- og aflastningsboliger samt med befolkningsfremskrivning i de enkelte lokalområder i Frederikshavn Kommune.

En nedsat arbejdsgruppe har med forskellige modeller fremskrevet behovet for plejeboliger frem til år 2045. Alle modeller viser, at der bliver et øget behov for plejeboliger i Frederikshavn Kommune.

Ældrerådet finder, at der her og nu er størst behov for "udfasning" af Tryghedsboligerne på Ingeborgvej, samt at indsatsen øges for at nedbringe den store udgift til tomgangshusleje.

Ældrerådet ser frem til at der igen vil blive taget hul på debatten i de politiske udvalg om fremtidens ældreboliger.

Fokus i 2021

Der er flere store udfordringer på ældreområdet, som Ældrerådet finder det nødvendigt, der bliver sat ekstra fokus på i 2021:

- **Akutfunktion – akutsygepleje**

I Frederikshavn Kommune skelnes der ikke mellem akutsygepleje og almindelig hjemmesygepleje, idet alle kommunens sygeplejersker nu er uddannet akutsygeplejersker, hvilket er positivt.

Ældrerådet ser dog en problematik omkring ældre borgere, der føler sig utrygge ved at være alene og modtage akutsygepleje hjemme. I sådanne tilfælde har borgeren "krav på" at komme ind på en akutplads, der iflg. lovgivning er gratis for borgeren på samme måde som indlæggelse på hospital.

Ældrerådet ser med bekymring på, at man i Frederikshavn Kommune ikke har tilbud om en akutplads, og borgeren derfor i stedet bliver tilbudt en aflastningsplads, hvor der skal betales for opholdet.

- **Aflastningspladser**

Ældrerådet stiller spørgsmål ved, om der er nok aflastningspladser i Frederikshavn Kommune set i forhold til den øgede opgaveglidning fra sygehus til den primære sundhedstjeneste. Her tænkes også på udskrivninger fra supersygehuset i Aalborg. Er man rustet til at tage opgaven, både personalemæssigt og pladsmæssigt?

- **Øget ensomhed i og efter Corona-tiden**

Ældrerådet finder det vigtigt, at man øger opmærksomheden på ensomheden blandt ældre borgere i 2021, da besøgsrestriktioner, aflysning af arrangementer og familiebesøg i 2020, har skabt et stort udækket behov for social kontakt med ensomhed til følge.

Ensomhed kan hos ældre, ligesom for yngre, medføre øget brug af alkohol, hvilket man derfor også bør være opmærksom på inden for ældreområdet.

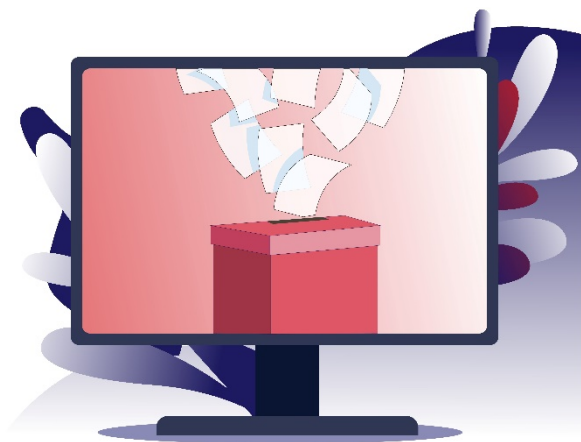
Ældrerådets sammensætning

Ældrerådet består af 9 medlemmer, der er valgt ved direkte valg:

Hanne Andersen, Skagen (formand)
Chris Sørensen, Frederikshavn (næstformand)
Alice Eriksen, Frederikshavn
Anne-Marie Schøn, Sæby
Benny Nielsen, Sæby
Dorte Tofting, Frederikshavn
Karl Aage Brasted, Sæby
Ole Jensen, Frederikshavn
Thomas Hjort, Frederikshavn

Ældrerådsvalg

Der afholdes valg til Ældrerådet hvert 4. år i takt med Byrådsvalget. Alle personer, der har fast bopæl i kommunen og er fyldt 60 år på valgdagen, kan stemme og stille op som kandidat til Ældrerådet. Det nuværende Ældreråd er valgt for perioden 1. januar 2018 til 31. december 2021, hvilket betyder, at der holdes valg til Ældrerådet i november 2021.

Ældrerådets formål og opgaver

Ældrerådet er et lovbestemt folkevalgt råd, der arbejder for at skabe de bedst mulige vilkår for kommunens ældre. Rådet skal høres i alle sager om ældres vilkår, der behandles i de politiske udvalg og i Byrådet. Ældrerådet kan også selv tage sager op.

Medlemmer af rådet arbejder ud fra egen overbevisning og er uafhængig af partipolitiske, religiøse og organisatoriske interesser og skal alene vurdere sagerne ud fra de ældres ønsker og behov.

Ældrerådet beskæftiger sig ikke alene med spørgsmål, der angår de "svage" ældre, men med alle spørgsmål der har betydning for personer på 60 år og derover.

Rådet kan ikke behandle personsager, men kan tage problematikken op, som en generel sag, hvis den omhandler forhold, der gør sig gældende for flere ældre.

Ældrerådet er nedsat efter "Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område", §§ 30-32.

Rådets daglige virke tager afsæt i vedtægt og forretningsorden for Ældrerådet i Frederikshavn Kommune. Se hjemmesiden:

frederikshavn.dk/politik/raad-og-naevn/aeldreraad/

Synlighed og kontakt

Der er ikke offentlig adgang til Ældrerådets møder, men dagsordner og referater er tilgængelige på kommunens hjemmeside www.frederikshavn.dk Se under "Politik" og derefter "Råd og Nævn".

Her kan du også finde en oversigt over samtlige høringsvar fra Ældrerådet.

Ældrerådet modtager sekretærbistand fra Ledelsessekretariatet tlf. 98 45 86 88 eller mail: girv@frederikshavn.dk

Her kan du henvende dig med spørgsmål eller emner, som du tænker Ældrerådet bør tage op.

Du kan kontakte Ældrerådet formand Hanne Andersen på tlf. 81 11 07 36 eller mail: hnaad@frederikshavn.dk

Følg Ældrerådet på Facebook:
www.facebook.com/aeldreraadet

Ældrerådet samarbejder med den lokale presse. Efter hvert Ældrerådsmøde bliver der sendt referat og spot om aktuelt emne til aviserne, og Ældrerådets formand har med jævne mellemrum kontakt til pressen.

Ældrerådet den 4. januar 2021